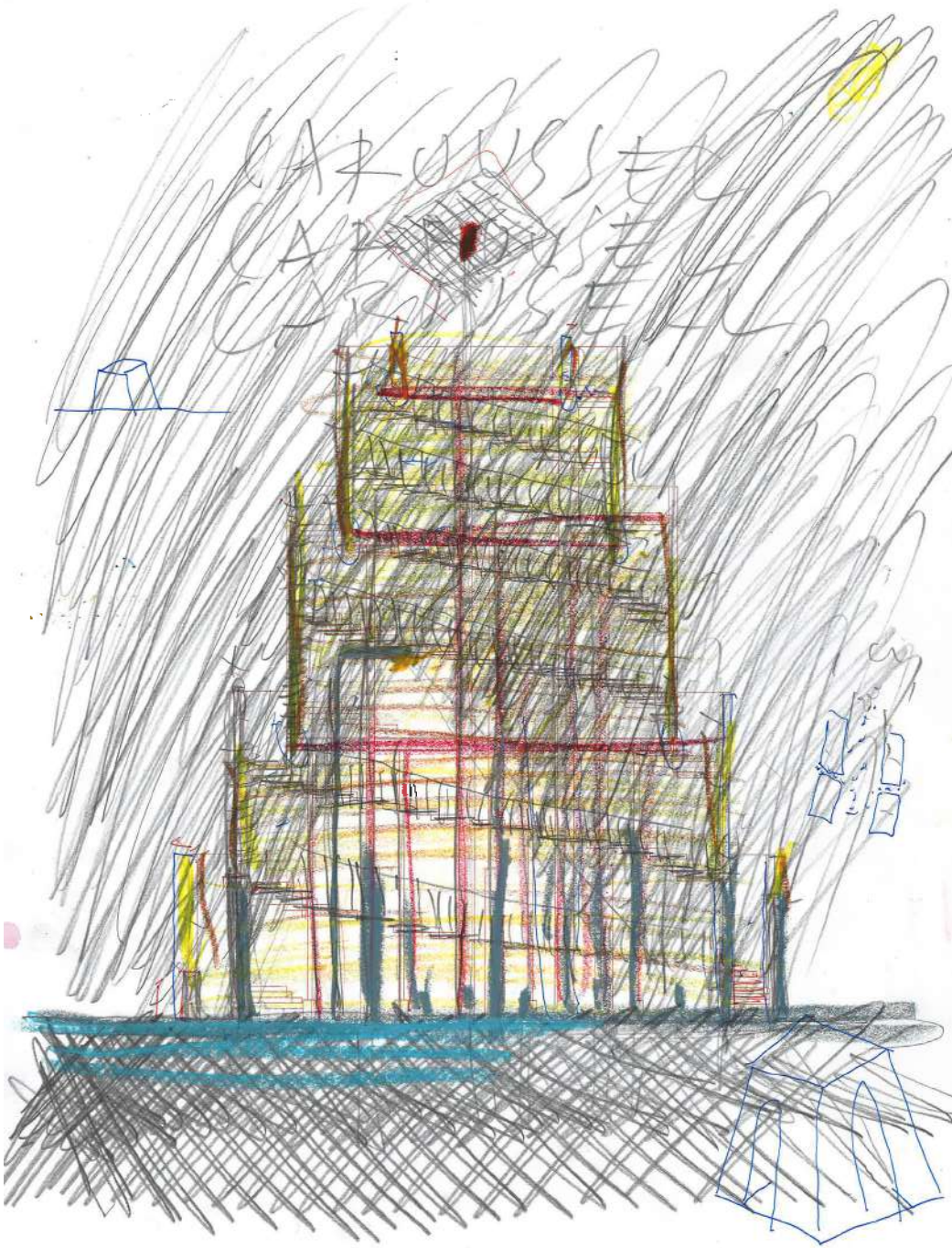

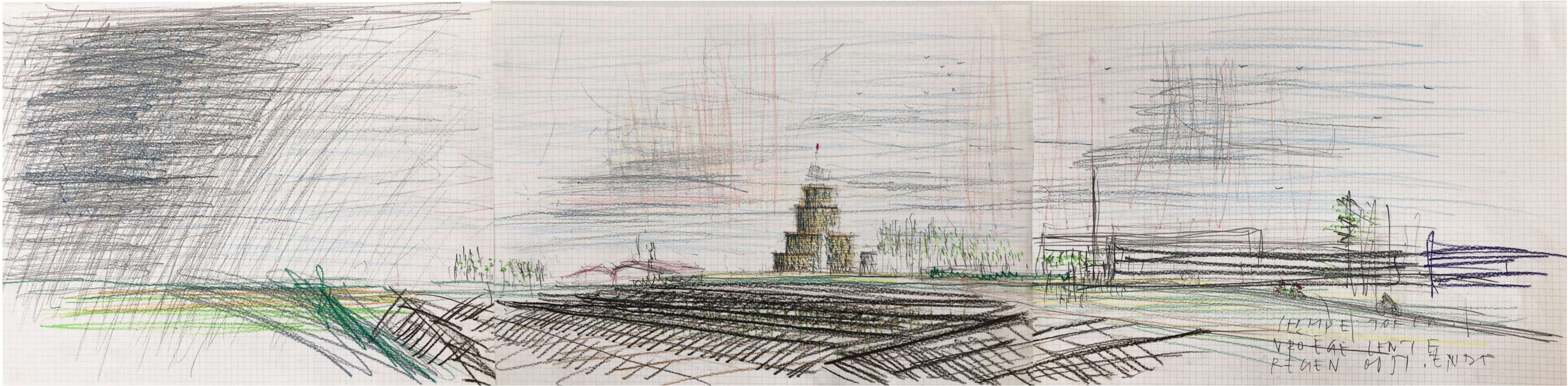
UTIL
HP engineering

CAROUSEL
CAROUSSEL
CAROUS ELL

OW1801

TUINEN VAN STENE

STE(E)N-E

**CARROUSEL – juist -
CAROUSSEL – fout maar misschien ook wel
goed -
CAROUSELL – zeker fout maar dat niks nog
fout is -**

Een proloog. Dan een tekst. En een epiloog.
En daarna. Tot slot nog wat van alles en nog wat.

Proloog.

Oude platte torens. Kerktorens. Vuurtorens.
Langsheen de kustlijn. Om te waken. Over zee en
over land. Kom nooit te dicht. Zegt dit licht. Dat
vuur. Op die torens.

Bakstenen torens. Stomp van buiten. Hol van
binnen. Ranke structuren zoeken de hoogte op.

Het schip van een kerk. Rekt zich hoog uit tot
het licht beneden reikt. De toren drijft het op de
spits. De hoogte in. De structuren als ruggengraat
gerecht.

Op die platte toren. Vuur bij nacht. Zicht bij dag.
Rondom helemaal. Beschut achter opstand. Toch
alles gezien op afstand.

Ringen.

Bakstenen ringen. De ene in de andere. De ene
steeds hoger dan de andere. Gestut door stalen
benen. Versterkt door betonnen voeten. Baksteen
tussenin.

De ringen schuiven uit elkaar. Steeds kleinere
ringen maar hoger. En beneden steeds wijder tot
het landschap open.

Hoog en toch laag. Ringen laten hoogte ‘over’-
winnen. Breed beneden. Smal boven. Nooit te
hoog. In gevoel.

Treden.

Tussenin treden. Treden tot trappen. Lange trage
treden.

Trappen als wandeling. Trager dan een wandeling
in de duinen. Trap omhoog en weer trap naar
beneden. Omhoog vanaf het pad. Terug beneden
in de toren. Tussenin lange bordessen. En
verticale sneden in die ringen. De volgende trap
tegemoet.

En tussen in lange en zeer toegankelijke
bordessen. Om te rusten. En te genieten. Vanaf
elk andere hoogte. Kwart rondom. En dan naar
de volgende ring. Hoger en korter. Maar weer een
bordes. Een andere hoek in zicht.

Plat.

Boven gekomen. De platte toren. Zicht rondom.
Achter de lage muren. De verre horizon. En boven
de oneindige hoogte. Beneden de voortdurende
velden. Tussenin de vogels hoger en lager.

En al van tijd achterom de stalen vogels.

Epiloog.

Wat Stene ooit was is Stene nog steeds. En die
platte toren nog meer. Ste(e)ne(n).

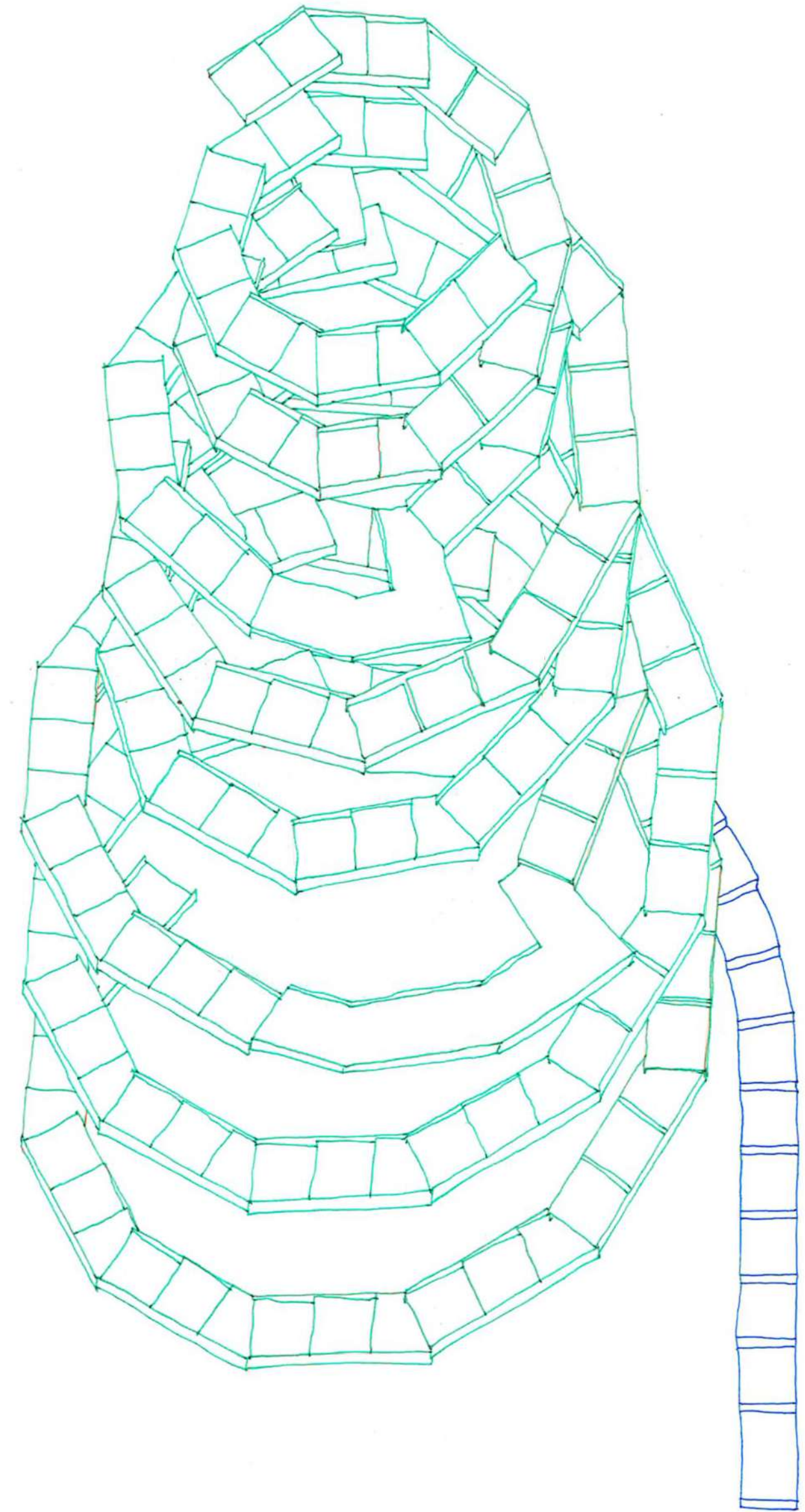
Een nabeeld. En toch een nieuw beeld. Een
nabeeld van een context. Een geschiedenis. Een
toren. Een nieuw beeld want net anders. Een
andere toren. Een toren eerder ringen. Ringen
alsof gestapeld. Maar eigenlijk eerder draaiend.
Een toren niet – alleen – als – stilstaande –
baken. Maar ook een toren als – ogenschijnlijk –
bewegend.

Een toren als een - malle – molen. Een carrousel.
Een caroussel. Een carousell.

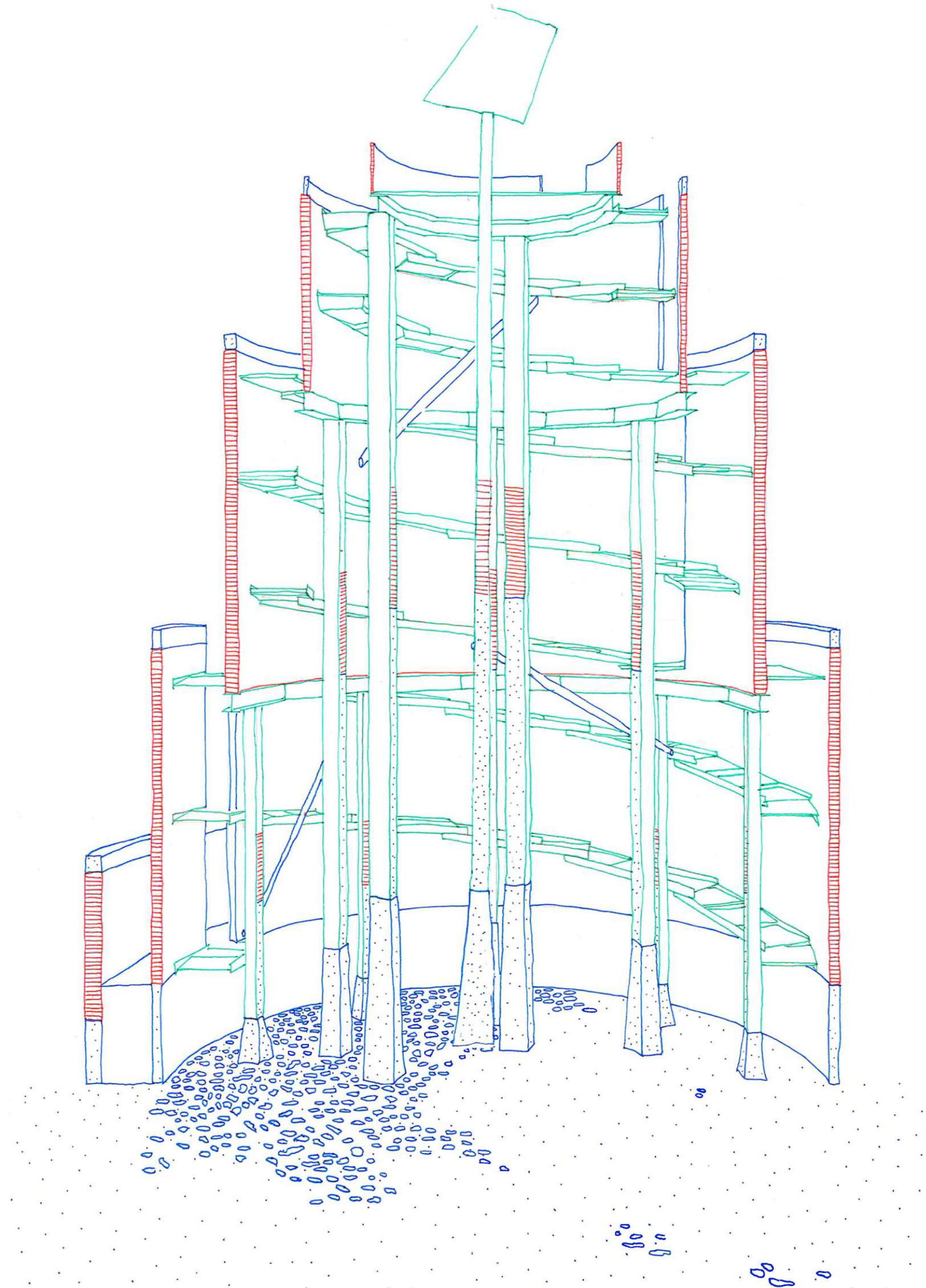
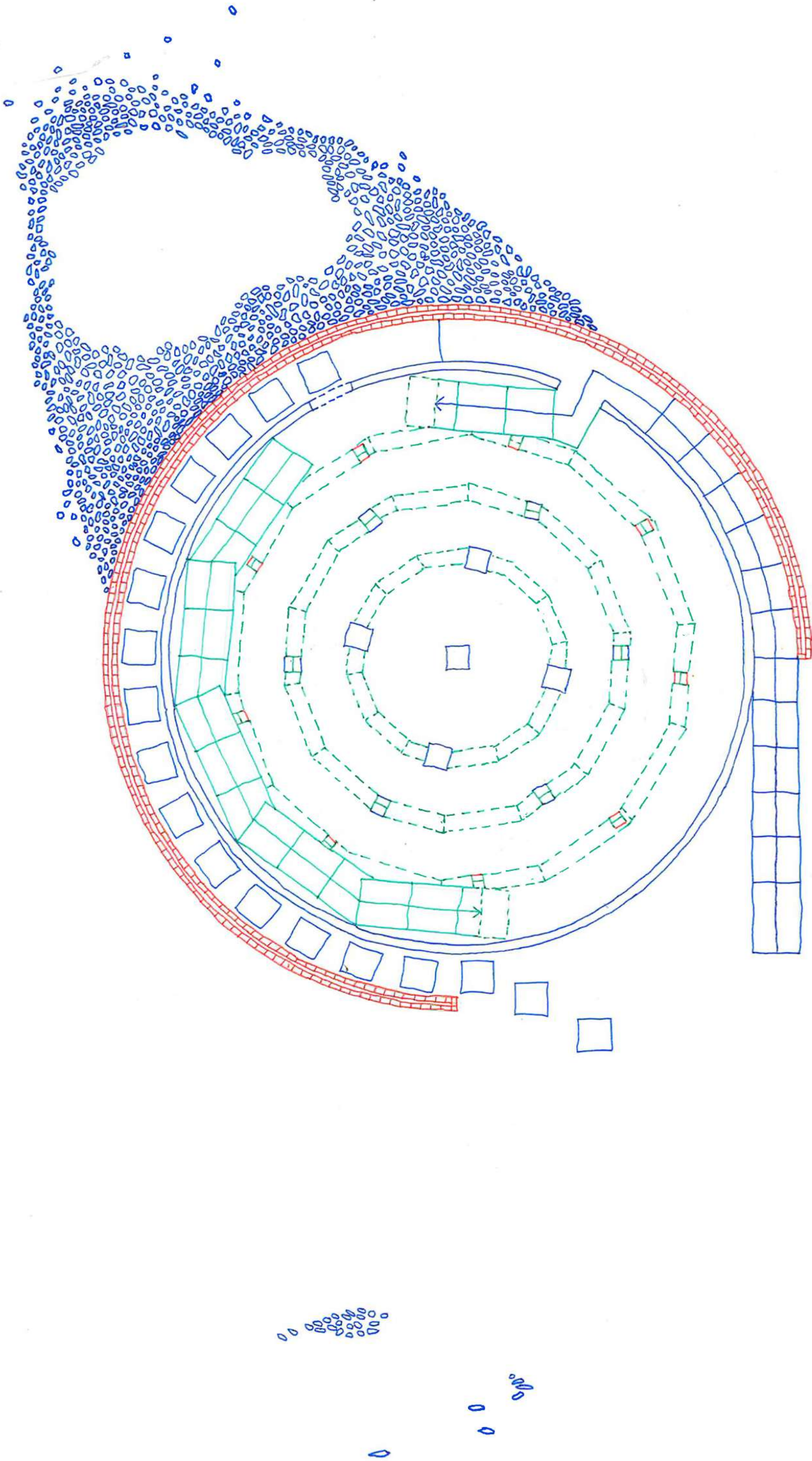
Een toren niet alleen als beeld. Maar ook als
binnen. Binnen in de toren. Ook dat als beeld. Ook
dat als dynamiek. Ook dat is bezoek.

Telkens per trap weer buiten op het bordes
en dan voor de volgende hoogte per trap weer
binnen. Om buiten uit te komen.

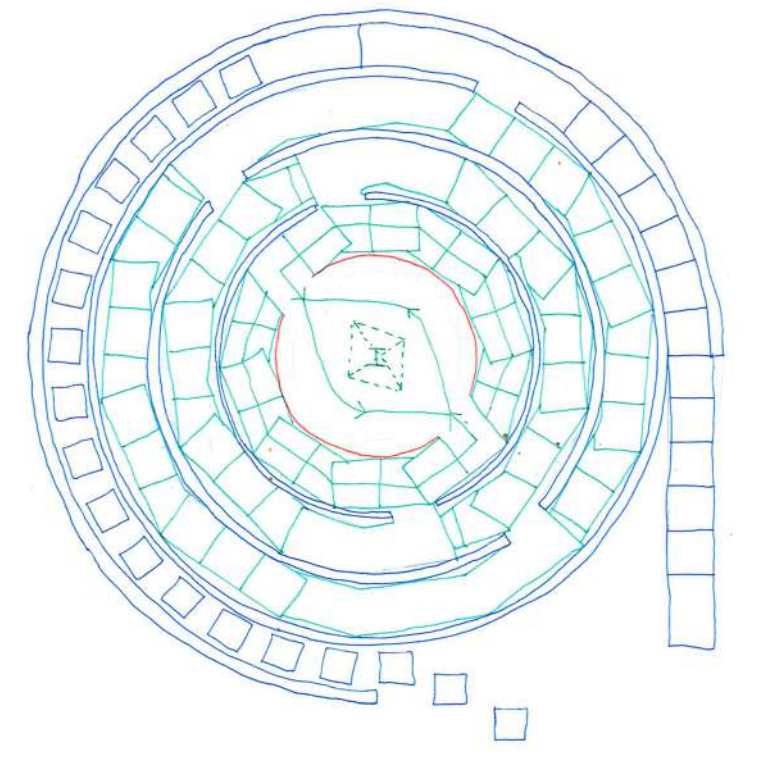
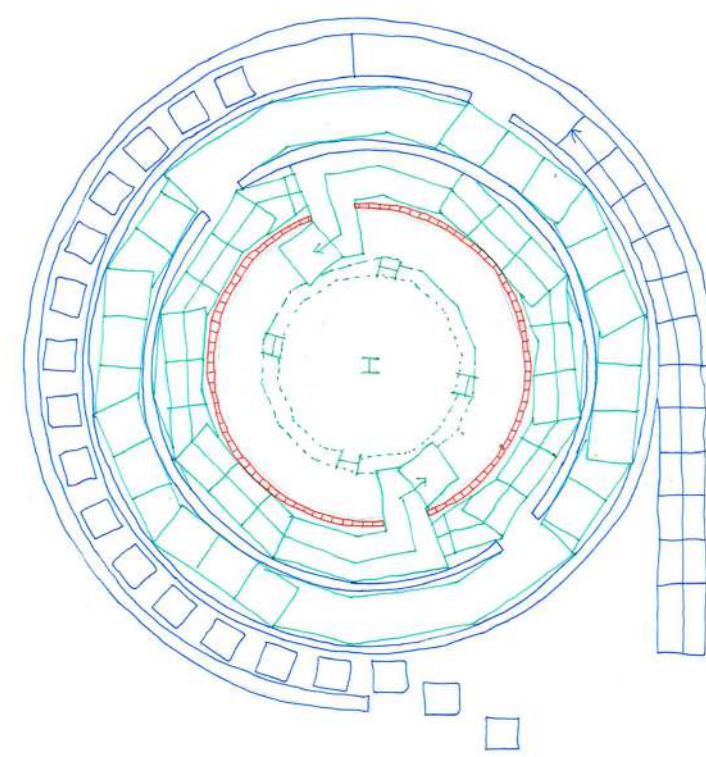
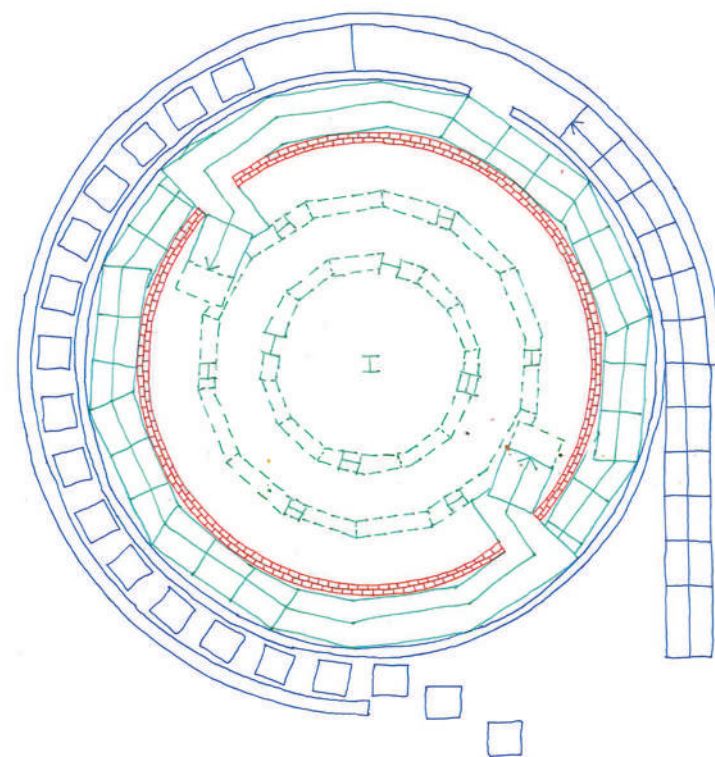
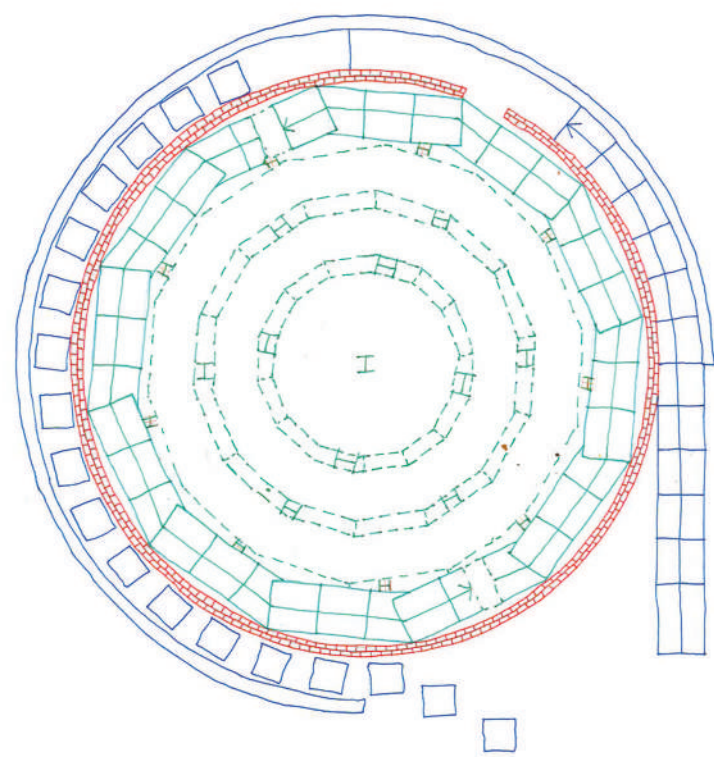
En dan straks nog anders. Telkens weer dat
andere seizoen. En dan die eerste patine. Natuur.

OW1801

TUINEN VAN STENE

Nog vijf memo's. Andere percepties.

En over duurzaam.

Eén. Context als materiaal.

De geschiedenis van een plek. Klei. En steen. Lokaal gemaakt. Niet meer vandaag. Maar toch. Stene als steen. Steen als Vlaanderen.

Duurzaam is lokaal. Of hoe economie lokaal mag zijn.

Twee. Context als engagement.

Stenen zullen we niet meer maken. Maar misschien wel zullen we dit mee kunnen maken. De benedenste muren niet eens zo hoog. Kwestie van stapelen en dan beton. Muren niet hoger of slechts dienend voor zichzelf.

Het mag een initiatief worden. Een atelier publiek. De laatste lage muren rondom. Samen.

Duurzaam is initiatief. Of hoe betrokkenheid deel van het verhaal mag worden. Participatie. Waarom niet.

Drie. Context als toekomst.

Die bakstenen muren. Dan weer uitpuilende voegen. Of tussen gelopen beton. Open voegen. Onverwachte gebroken stukken steen.

Er net op uit om natuur snel deel te laten zijn. Om patine te winnen. Om de toren enerzijds gestalte te laten worden in het tegenlicht van de horizon.

Anderzijds. Gauw wordt dit groen. De natuur neemt het over. Zonder meer. En zonder probleem. Geen kwestie van vergankelijkheid. Maar een kwestie van natuur.

Duurzaam is natuur. Is niet een kwestie van behoud. Maar ook een kwestie van verandering.

Vier. Context als zoveel meer.

Het is een uitkijktoren. Maar het is ook een rustplaats. Geworden. Wat vanaf hier gezien kan worden maakt dat het een *uitkijktoren* in. Maar wat binnenin gezien kan worden maakt dat het ook een *inkijktoren* mag zijn.

Een moment van stilte kan gevonden worden. Boven buiten. Maar ook beneden binnen.

Duurzaam is meervoudig. Wat gevraagd werd is verkregen. Wat onverwacht meer wordt is gegeven.

Vijf. Context is een plek.

Een plek om te verblijven. Om naar te verlangen. Om te koesteren. Om te behagen. Een plek is een context. Een andere dan voorheen. Maar een context vanaf nu.

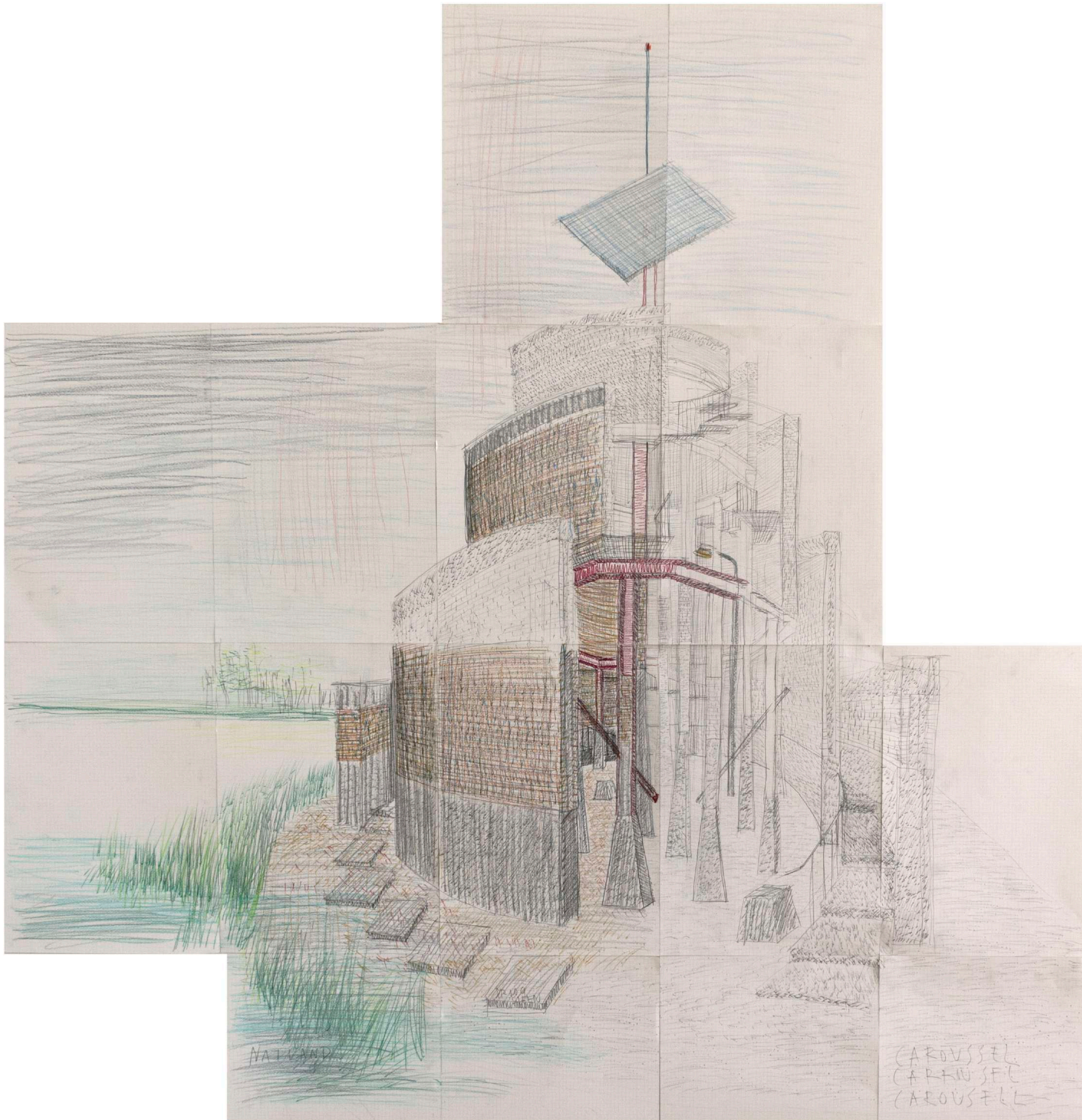
Duurzaam is een plek. Om naar te verlangen.

architecten de vylder vinck taillieu

TUINEN VAN STENE

En nog zeven details. Waarover het ook gaat.

Eén. Die baksteen dus.

Die gele beige bruine rode grijze baksteen. Van rondom. Die baksteen. Die kleur en geen andere. Dat zal de baksteen zijn. Context al altijd.

En hier en daar wat claustra. Wat openingen in de het verband tussen de stenen. Een maaswerk aan zicht en licht.

Twee. Uitgewassen beton.

Zo zijn de paden rondom. Beton als natuur. Niet louter als beton. Ook de betonnen voeten en kolommen en opstanden en randen. Uitgewassen beton niet anders dan die paden.

Drie. Die stalen kolommen.

Roodmenie als basale kleur. Om het staal te beschermen. De kleur van het beschermen. Collectieve herkenning.

Die kolommen. Gevat in een conische voet. Als een bovengronds fundament. Die kolommen gevuld met beton. Bovenop baksteen.

Vier. Houten riemen.

Beneden helpen houten riemen het geheel sterk. De kracht van het draaien gevat in de 'niet'-bewegende diagonalen. Genoeg op zich. Mooi als geen ander.

Vijf. Stalen treden. En leuningen.

Open roosterstructuur. Licht tot beneden. Zicht tot boven. Wind er doorheen. Regen tot beneden. Een eenvoudig gebouw. Zonder meer.

Zes. Grind binnenin.

Dat geluid. Dat knisperend grind. Gebroken beton. Gebroken baksteen. Baksteen als de muren rondom. Staalslakken gemengd.

Het knisperen. Als een moment van stilte.

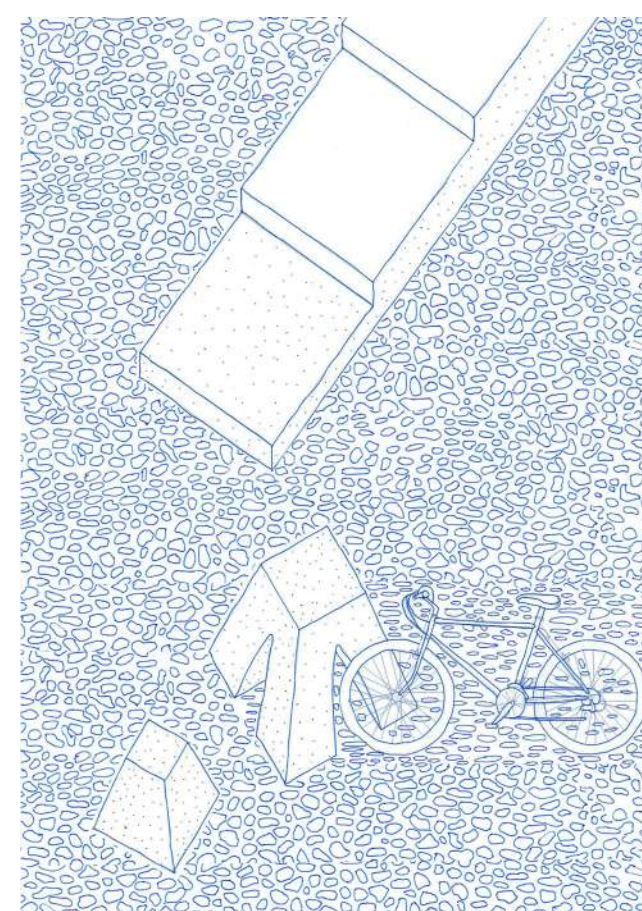
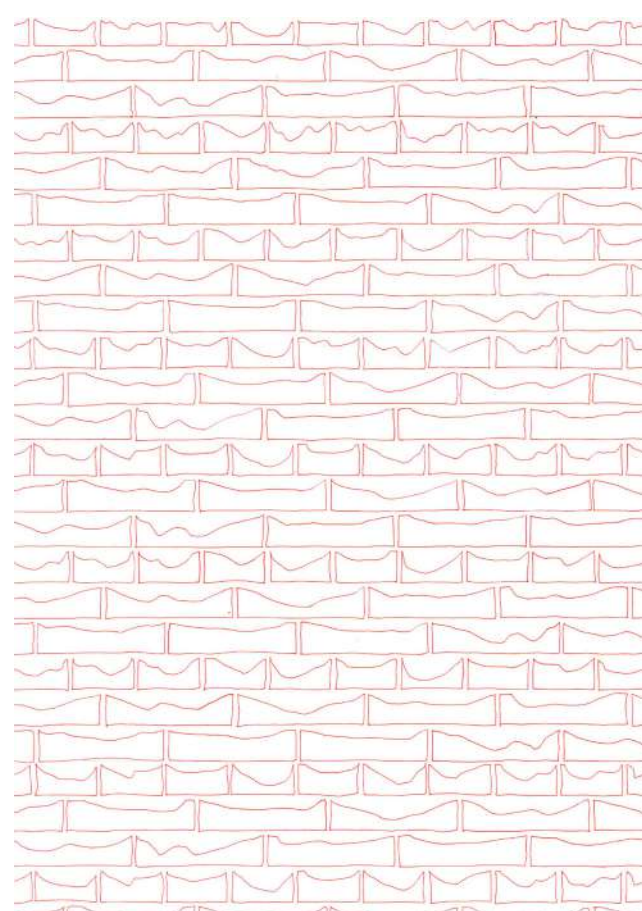
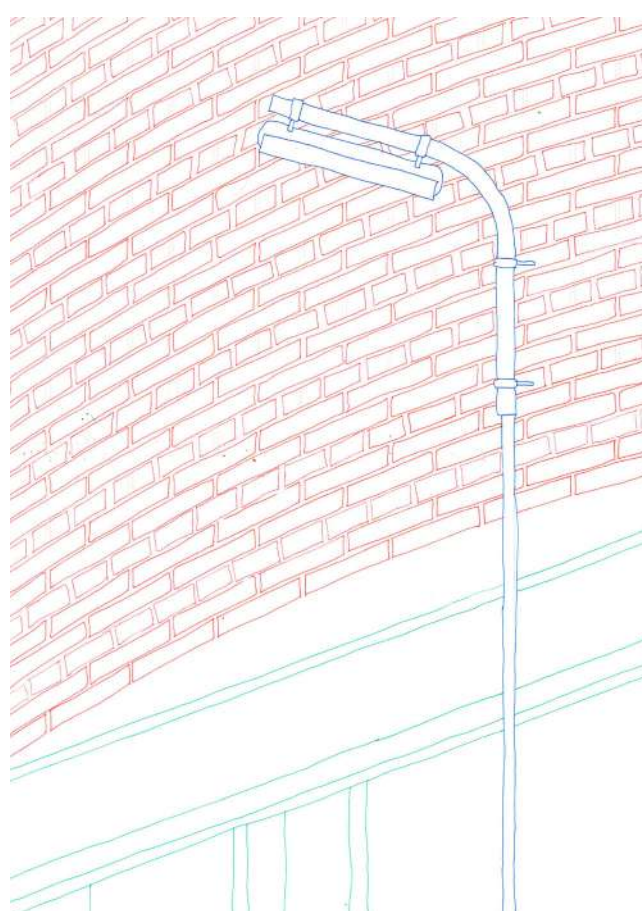
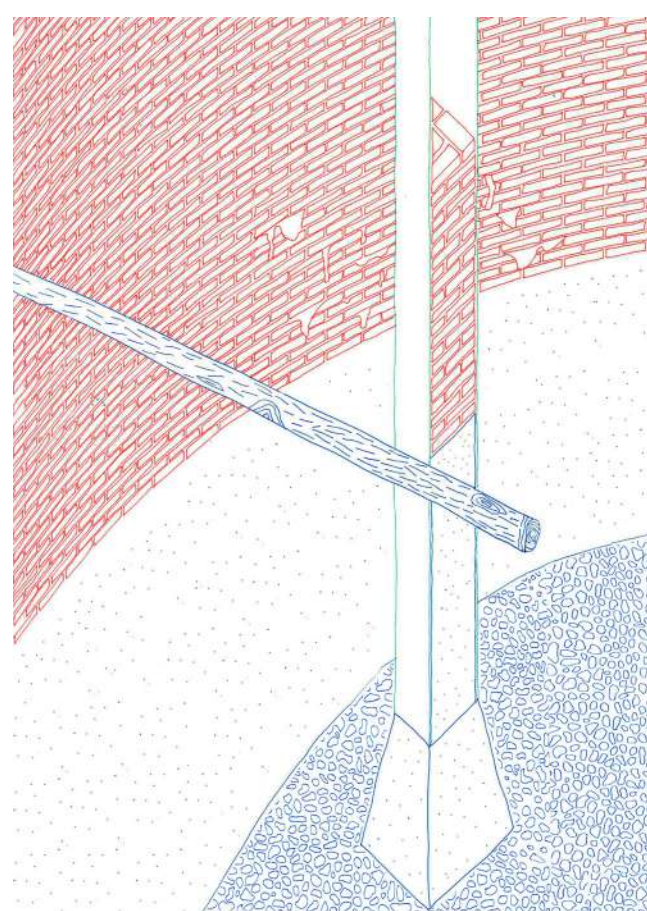
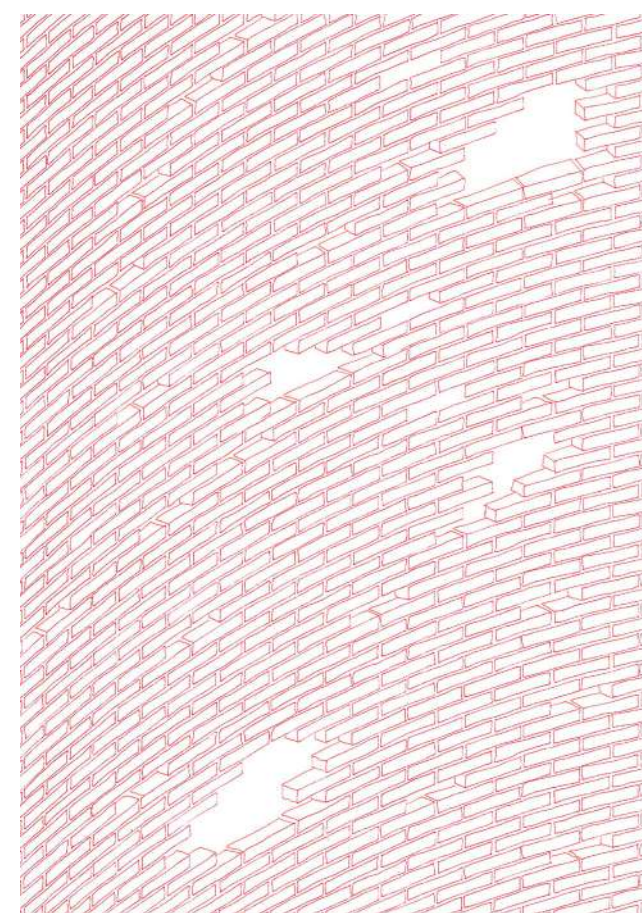
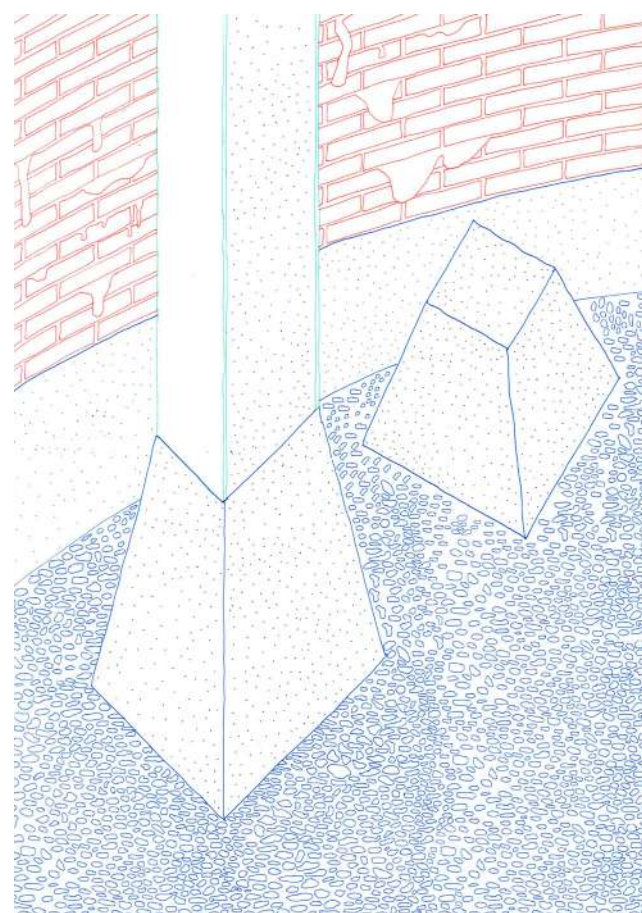
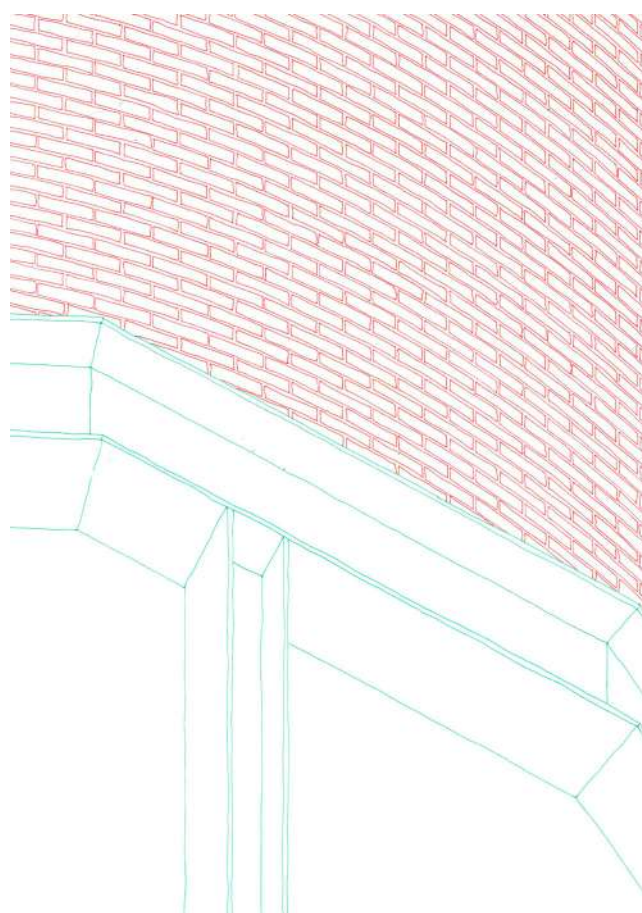
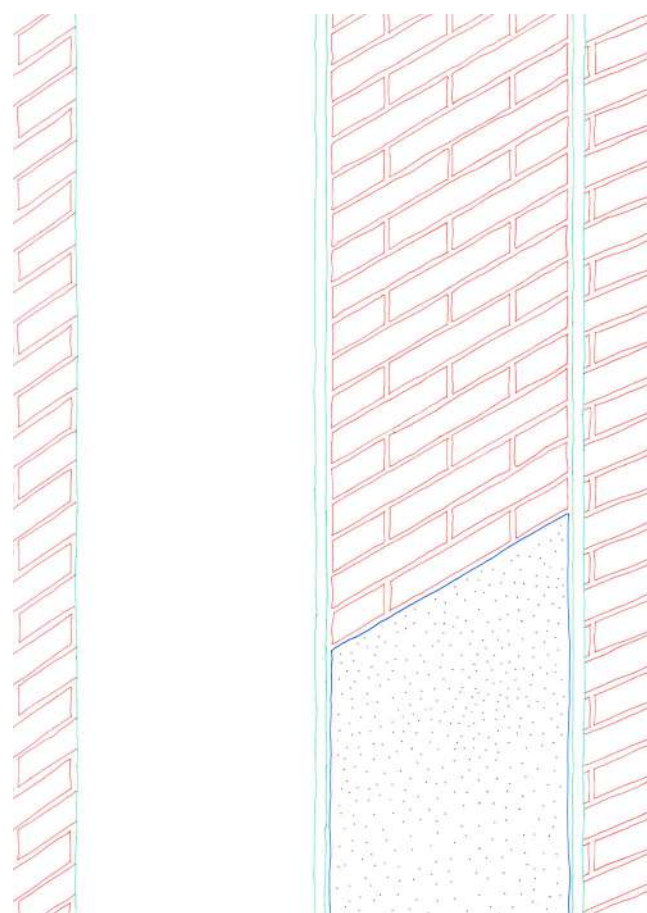
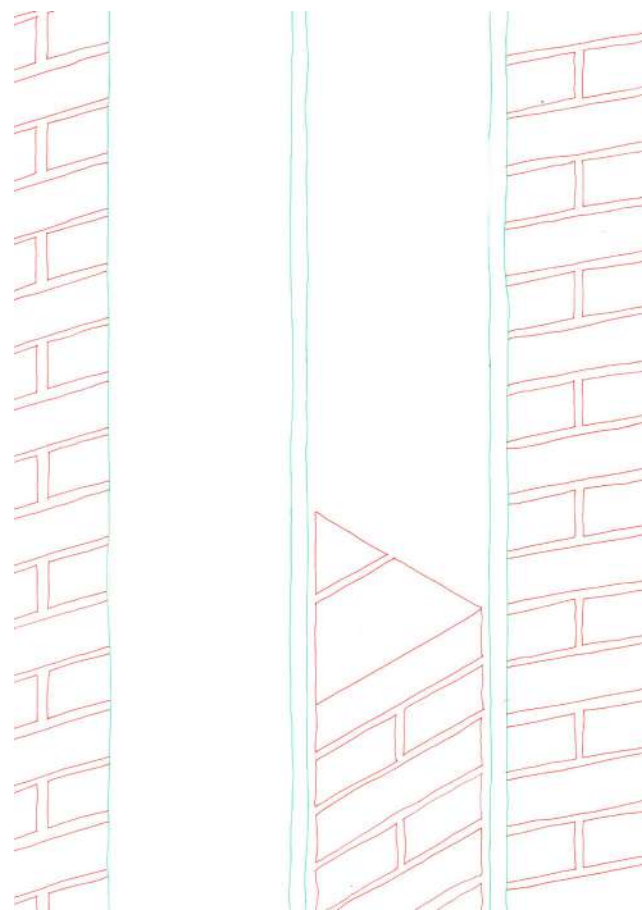
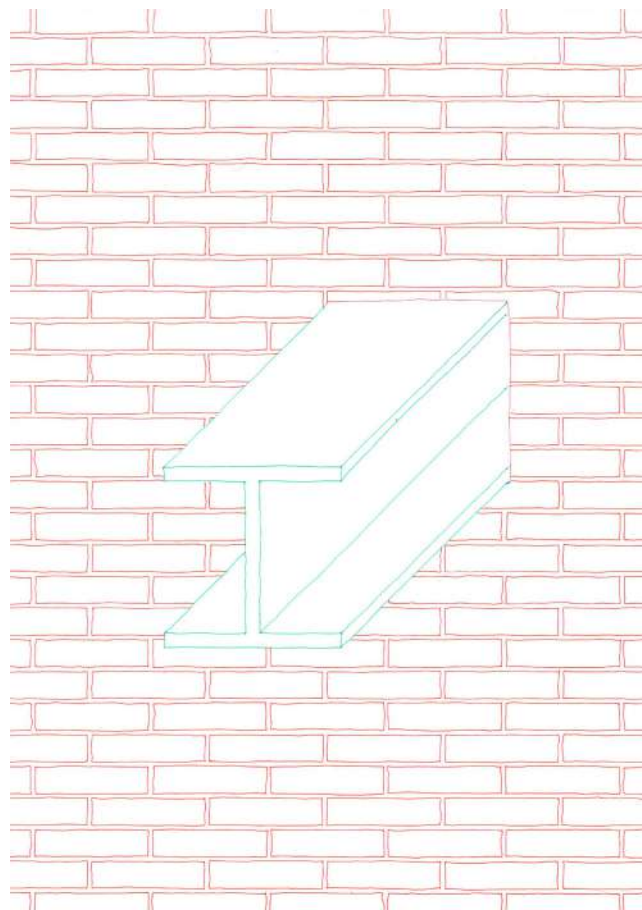
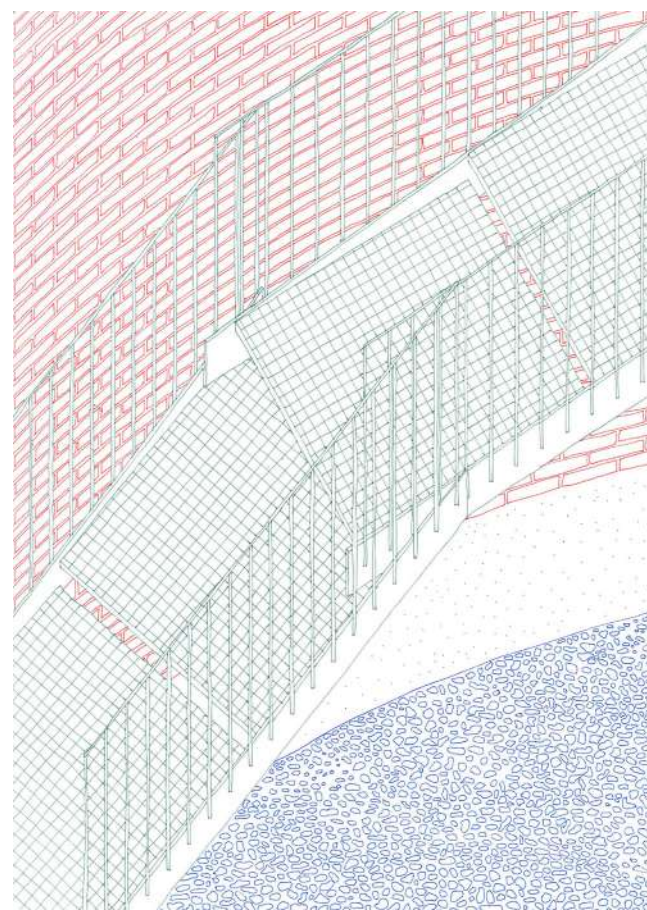
En als het regent. Het kan allemaal weer zo weg.

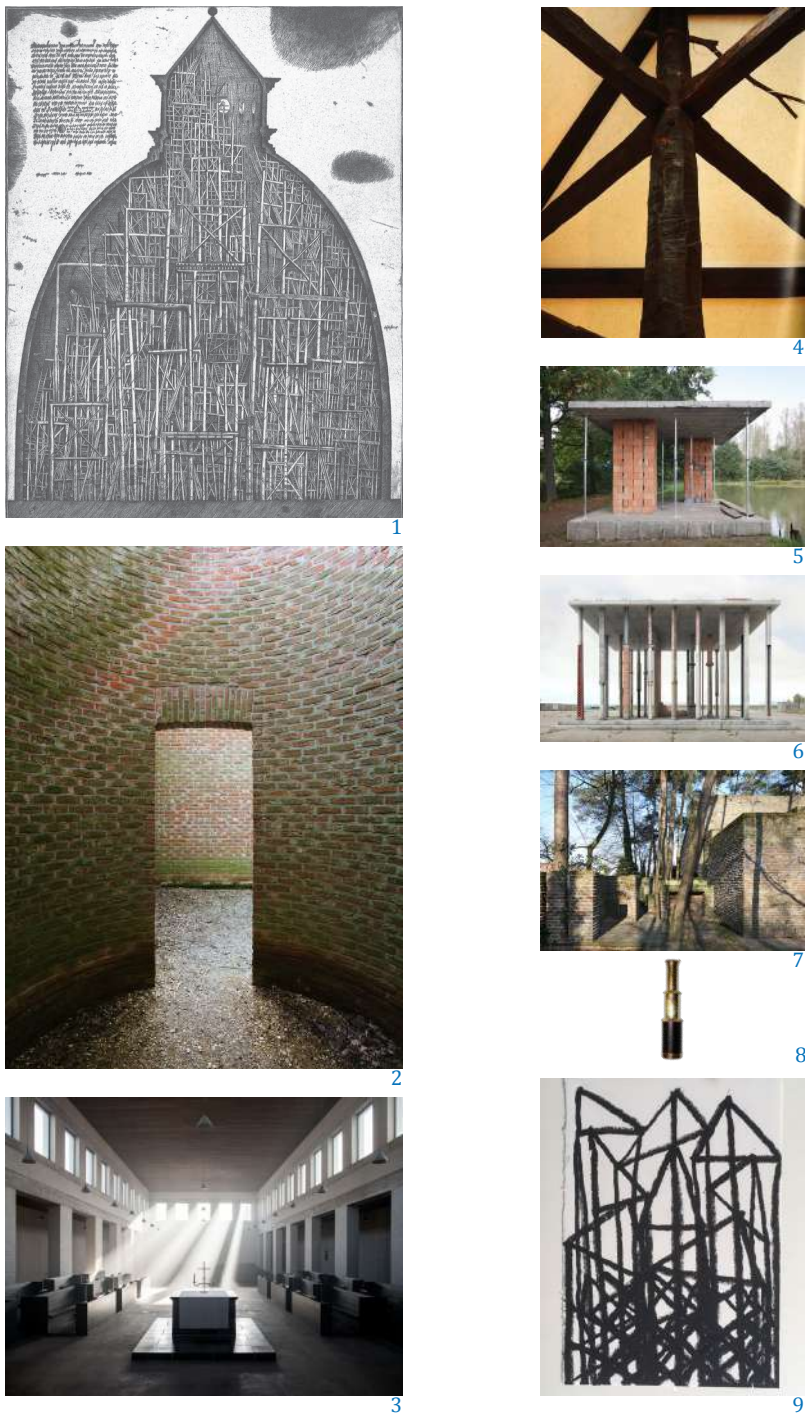
Zeven. Een licht of twee.

Een dak boven. Dat draait met de zon. Regent het dan staat het horizontaal. En beschermt het even. Het water naar één kant afvoerend.

Schijnt het zon dan zorgt schaduw voor beschutting.

En dat dak. Niet meer dan een zonnepaneel. Dat dus beweegt zoals een zonnebloem. En energie spaart voor de oranje lantaarn beneden. En het rode licht boven. Voor mens en vliegtuig. Net genoeg.

En dan nog negen referenties. Hoe kan het anders.

Eén. Alexander Brodsky.

Een tekening die doet dromen. Dromen van een sterk lichaam. En een fragiele ziel. Maar samen één geheel.

Twee. Per Kirkeby.

Dat kennen we al. Kunnen we nu al beleven. Als het niet één keer op een jaar is dan toch om de twee jaar. En als het langer geleden was nog meer een plezier. Even daar blijven. Maakt een ander mens.

Drie. Dom Hans Vanderlaan. Waasmunster.

Het is een kapel. Maar ook voor wie niet zal geloven is het een plek. Het licht komt van boven. Een wandeling rondom. Kolommen dragen de hemel. Of zeg dan de kosmos. Zoals je wil.

Vier. Tenerubo Fugimoro.

Die hoogte. Altijd weer die hoogte. En dan die verticale kolom. Of eerder structuur. Of tak. En dan structuur die structuur is. En misschien ook structuur die geen structuur is.

Vijf. Podium Pile Pavilion.

Een eerste oefening in ander metselwerk. Een stapeling wordt een geheel. Beton komt eruit. Openingen nodigen natuur uit. We zien wel. Maar dat het er niet goed uitziet maakt dat het er goed uitziet.

Leve de grindnesten in het beton.

Zes. Filip Dujardin. Memorial one.

Een structuur. Of een interieur. Een les geschiedenis. Of louter plezier. Misschien alles te samen. En niks meer.

Zeven. Jos Vandriessche.

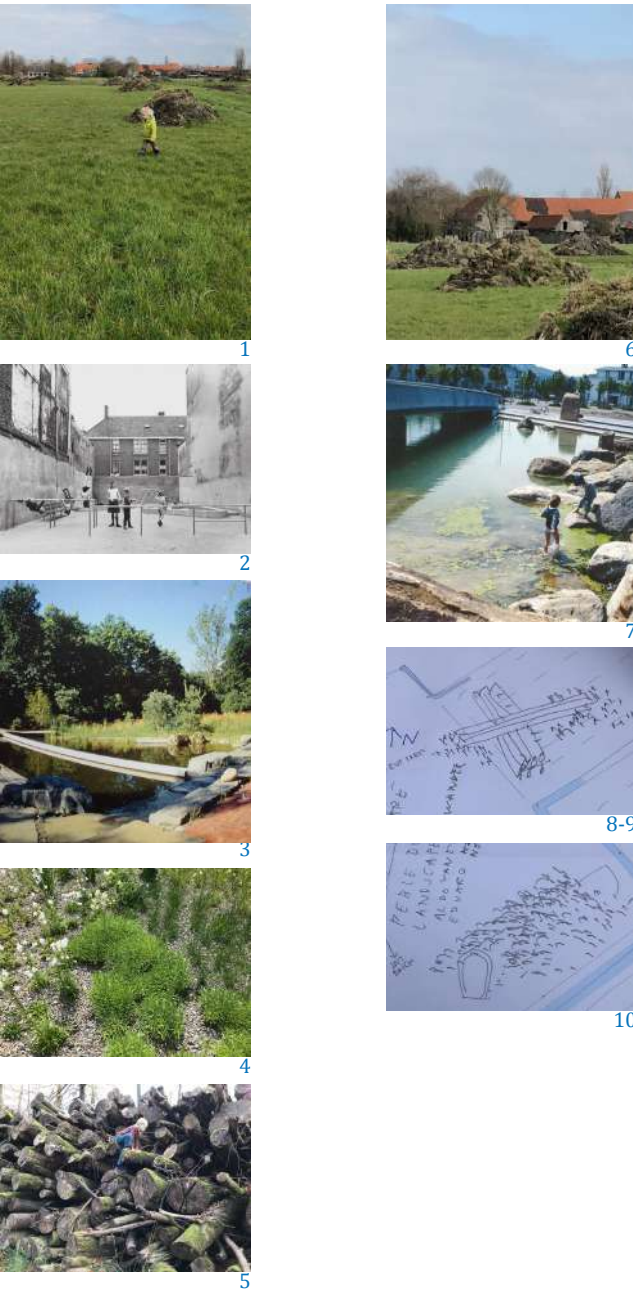
Metselwerk. Zo anders. Een kwestie van kunnen bouwen. Weten te bouwen. Materiaal te doorgronden. En mortels net wat anders samen stellen. Om dit te kunnen maken.

Acht. Een telescoop.

Om te kijken. Bij uitstek. Maar net even anders. Op zijn kop gezet. En dan de ogen half dicht geknepen. Ringen en terrassen. Telkens hoger en smaller.

Negen. Ante Timmermans.

Tekeningen op zich. Die doen verlangen naar hoogte. Maar ook telkens uitzoeken hoe die hoogte kan gevonden worden.

Elf figuranten in een landschap.

Eén. Zondagnamiddag.

Zomaar in het rond. Kleine bergen. Of zijn het duinen. Bergen. Allicht na het baggeren van de beken. Maar het zouden duinen kunnen zijn. Ogen dichtgeknepen.

Twee. Aldo van Eyck.

Of spelen. Niet in een speeltuin met geijkte tuigen. Maar in een stad. Met eerder objecten. Anders dan speeltuigen. Soms louter gevonden of geleende objecten. object trouve of ready made.

Drie. Eduard Neuenschwander. Architektur als Umwelt.

Een pleidooi voor wat er is als voldoende te beschouwen. Context lezen. Context beleven. En hier en daar wat durven veranderen.

Vier. Derek Jarman.

De natuur komt overal tussenin. En uiteindelijk vindt de natuur wel zijn weg.

Vijf. Spelen is durven.

Een stapel boomstammen is zoveel meer dan een gekeurd speeltuig.

Lichte verhogingen in het landschap. Keien netjes gestabiliseerd in matten. Al van tijd uitgewassen beton. Niet anders dan de paden. En een andere keer stapstenen. Niet anders dan de maat van de betonnen treden van de toren.

Zeven. Kommen uit keien.

De keien duinen gaan op en neer en soms lager dan het maaiveld. En laat zo toe de zwellende en dan weer drogende en dan weer zwellende beek dit micro-landschap in verandering te brengen. Kinderen zien er naar uit.

Acht. Een brug van achtergelaten stalen profielen.

Tussen twee duinen. Net hoog genoeg om de val geen gevaar te laten zijn.

Negen. En onder doorgeschoven stammen van bomen.

Om op te klimmen. Of om af te dalen vanaf die brug. Verder liggen nog een groot pak takken en twijgen. Elke zomer en winter opnieuw aangevuld. Na de snoei van de lente en de herfst. Klaar om een kamp te bouwen. Niet alleen de kinderen genieten hiervan. Maar ook de kleine dieren en insecten.

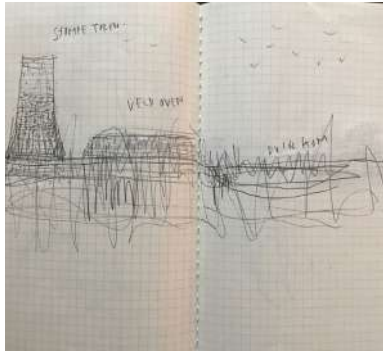
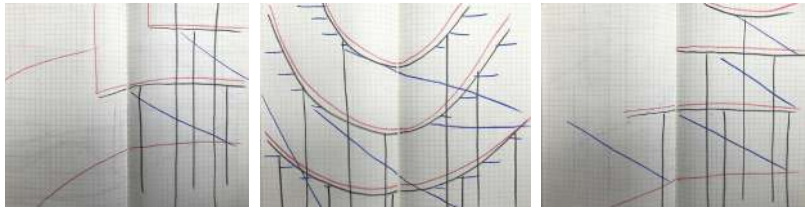
Tien. Tunnel onderdoor.

Nog een andere keienduin. En een tunnel van overmaatse rioleringsbuizen erdoor. Elf. En nog zoveel meer.

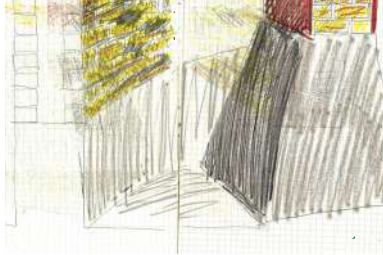
Banken om te zitten. Tafels om te picknicken. Een vuurplaats voor de gezelligheid of voor de bbq.

Wat nog?

architecten de vylder vinck taillieu

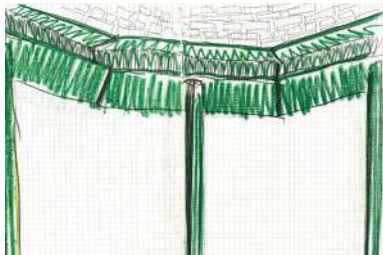
1

2

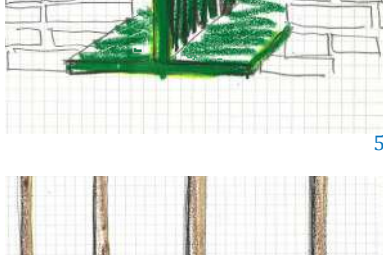
3

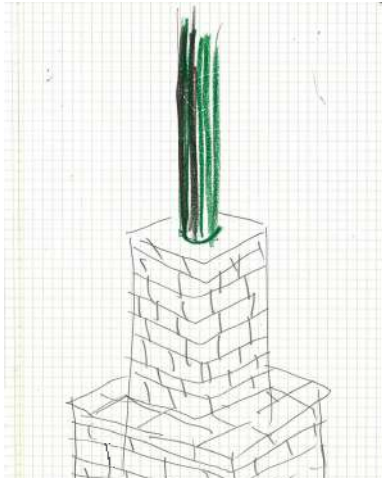
4

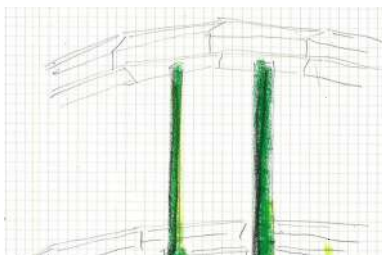
5

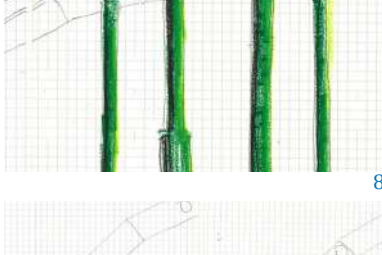
6

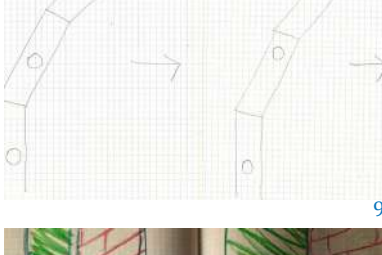
7

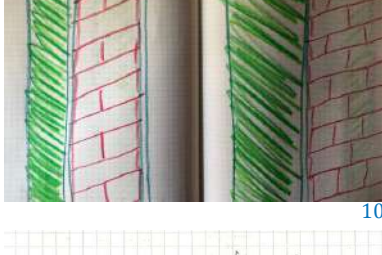
8

9

10

11

12-13

Dertien ontwerpschetsen. Een wereld van verschil.

Eén. Stompe toren. Veldoven. Duin kom.

De eerste schets. Begaan met wat kunnen begrijpen. De stompe toren. Het woord steen. Vanuit de klei opgeworpen.

Twee. Stenen in verband. En weer uit verband.

Het verband geopend. Een gevlochten geheel. Licht en lucht en zicht. Steen niet alleen als massa. Maar ook als textiel.

Drie, Vier en vijf. Hoe het zou kunnen gebouwd worden.

Zo zal het worden gebouwd. Alle materialen hun idee. En eigenheid. Eigen karakteristieken.

Gebogen metselwerk. Maar rechte stenen. Maar telkens net een andere hoek.

Stalen profielen. Veel kant eerder dan rond. Dwarse profielen gewoon mooi netjes er doorheen.

Stalen roostervloeren. Rechte segmenten.

Zes, zeven, acht, negen en tien. Een studie aan kolommen.

Hoog hoog en hoe rank. Of hoe dik en hoe anders. Studies. Tot plezier.

Elf. Het woord carrousel.

Op vele wijzen geschreven. Eén juist. Vele fout. Maar samen heel juist. De letters spelen – ‘spellen’ – carrousel. Een eerste tekening van het interieur.

Twaalf en dertien. Metselwerk. Of stapelwerk.

Metselwerk. En de uitlopende voegen. Stapelwerk. Als verloren bekisting voor beton.

En telkens weer die gele steen. Die steen. Waarmee het begon.

Dertien. Een eerste schets over landschap.

Alles. In die ene schets. In al die schetsen.

projectinstallatie en projectbrief	
De laatste sluitsteen is de projectinstallatie.	
<i>terminologie</i>	
Projectinstallatie	PI
Projectbrief	PF
Projectplanning	PP
<i>Principe</i>	
De projectinstallatie (PI) is een periode voor de start van de eigenlijke ontwerpfasen.	
Het verwachte ontwerpproces bestaat uit een drietal fasen. Schetsontwerp (SO), voorontwerp (VO) en definitief ontwerp (DO). De zekerheden (aangeduid door de curve en door de driehoekjes op het schema) voor de opdrachtgever nemen toe bij het vorderen van het ontwerp.	
Door in de projectinstallatie een eerste detailtoetsing te doen tussen opdracht en budget kan met grotere zekerheid over de overeenkomst tussen deze twee componenten het schetsontwerp worden gestart.	
Per projectinstallatie zal een eerste toetsing aan de realiteit gebeuren.	
Uiteindelijk maakt dit dat de eerste ontwerpfase efficiënter kan verlopen. Doordat het eerste ontwerp niet meer hoeft te dienen als eerste check-up van de verhouding programma-budget kan alle aandacht en energie naar het maken van het ontwerp gaan, en dit dus met grotere zekerheid.	
Hoewel dus in principe één nieuwe fase bijkomend wordt geïntroduceerd mag verwacht worden dat de volgende fase efficiënter in tijd en doelstelling zullen verlopen.	
Het resultaat van de projectinstallatie zal door de projectmanager worden opgetekend in een projectbrief (PF). De projectbrief behandelt niet alleen meer het programma van eisen (dat vooral vaak enkel metrisch is) en budget; maar zal ook neerslag zijn van zowel enerzijds de tijdens de projectinstallatie doorgronde projectfilosofie als anderzijds detailopname van uitkomst van de bevindingen voorkomend uit die projectinstallatie.	
Uiteraard zullen alle kwantificeerbare eisen maar ook duurzaamheid, energievraagstukken, en dergelijke meer mee opgenomen worden in deze projectbrief.	
De projectbrief bevat tenslotte ook een op maat van het project uitgetekend projectmanagement en projectbeheer; inclusief het scenario en procedure van changemanagement.	
De projectinstallatie en de projectbrief zijn de sleutel voor een succesvol project.	
Deze instrumenten en de onderlinge verhouding ervan zullen alleszins bespreekbaar met de opdrachtgever en zijn gedelegeerde opdrachtgever worden gesteld van bij de projectinstallatie. Nooit zal daarbij uit het oog verloren worden dat de installatie van het projectmanagement uiteindelijk onontbeerlijk zal zijn en voordeel blijft voor het project.	
Duurzaam project management met als enige doel een duurzaam project!	
projectbudget	
Het opstellen van een eerste projectbudget of de eerste controle ervan is start voor een verder project.	
Van belang is niet alleen de eerste inschatting op zich maar nog meer het inbouwen van de eerste inschattingen van mogelijke onvoorziene of tegenstrijdige omstandigheden.	
Een ruimte reserve moet meteen aangelegd. En een eerste argumentatie voor die reserve moet gesitueerd worden. De reserve wordt gesitueerd in drie verschillende ordes: programma en ontwerp reserve (denk aan de projectinstallatie en projectbrief; zie hierboven) ; markcorrectie (de frictie tussen uitgaande raming en de marktbevingen van het moment) en de onvoorziene omstandigheden tijdens de werken (hoewel de uitgaande bestellingen dan toch een zekere reserve.	
Dit maakt dat een het projectbudget of de kwestie ervan niet alleen een kwestie van een eerste meting van bestelling maar ook een kwestie is van een eerste inschatting van mogelijke risico's. Ook al kunnen vandaag nog niet alle risico's ingeschat.	
In bijlage is een eerste kosten inschatting gevoegd. Deze kosteninschatting is opgevat als een elementenraming. Bouwdelen of bouwitems worden onderscheiden. En een eenvoudig inzicht in de samenstelling van de eenheidsprijzen wordt gegeven. Tegelijk worden oppervlaktes gesitueerd.	
projectplanning	
Het opstellen van een eerste projectplanning is evengoed sleutel tot een juiste start.	
Enerzijds betreft dit het uitzetten van een duidelijke ambitie van planning. Anderzijds betreft dit evengoed het inschatten van momenten van risico's in de planning.	
Het nemen van beslissingen is vaak sleutel en vaak onderschat. Beslissingen zowel aan de kant van de betrokken vergunning gevende overheden als aan de kant van de beslissing mechanismen welke complexere organisatie moeten doorlopen.	
Maar zoals hier boven beschreven en uiteengezet kan een op het eerste gezicht uitgebreide structuur van vergaderingen daarnet toe het verschil maken zeker gelet de verschillende ambities van die verschillende vergaderingen.	
In bijlage is een project planning gevoegd. Deze projectplanning betreft de studiefase tot en met het toewijzen van de werken voor de uitvoering. Deze planning bevestigt de in het bestek voorziene termijnen als haalbaar; zelfs met een voordeel van mogelijk zes maand. Hoewel dat detail van planning al voldoende overlegmomenten voorziet als ook beslissingsmomenten uitstippelt moet dat voordeel evengoed als voordeel gezien worden – best case scenario – tegelijk mag het	

als reserve gezien worden – good or goal case scenario – waar mogelijke termijnen inzake administratieve en politieke besluitvormingen extra tijd zullen vergen.	
De uitvoeringsfase is niet opgenomen in dat detail. Maar inderdaad zoals het bestek voorziet kan de opgelegde streefdatum voor uitvoering zeker gehaald worden zo niet zelfs vroeger begonnen worden gelet het detail van de planning voor de studiefase – best case scenario -	
<i>studie</i>	
De projectplanning onderscheid de ontwerpfasen – so, vo en do – van de andere fasen – ao (administratief ontwerp in het licht van het verkrijgen van vergunningen) en uo (uitvoeringsontwerp en dus ook de documenten voor de prijsaanvraag)- en situeert ook de prijsaanvraag – de tijd die dat neemt.	
De projectplanning is opgesteld overeenkomstig de hier voorafgaande en hierna volgende uiteengezette concepten van projectbeheer en procesbeheer. – principes zoals de WG, SG, dv en momenten van overleg en beslissing door de opdrachtgever CL -. Globaal gezien is er een ritme van vier weken waarbij telkens per ruimere vergaderingen en bijeenkomsten de vorderingen en kwesties in kaart worden gebracht.	
Sleutel bij de start van de projectplanning is de tijd die genomen wordt voor de projectinstallatie PI.	
De project planning situeert ook de momenten waarbij mag verwacht worden dat er overleg wordt genomen met de uiteindelijk vergunninggevende overheden. Die momenten worden al in de vroeger fasen ingewacht – vanaf so, over vo en finaal tijdens do – Dit zal de uiteindelijke fase of tijd nodig voor het inwachten van de vergunningen beter garanderen.	
De projectplanning situeert ook de momenten waarop de projectbrief – het resultaat van het projectmanagement zal geverifieerd worden. In al zijn geleidingen: opdracht en programma alsook budgetcontrole.	
Die tijd voor het inwachten van de vergunningen is in overlap gebracht met de fase voor het opmaken van het uitvoeringsontwerp.	
De uiteindelijke finale beslissingen per fasen – de goedkeuringen door de opdrachtgever CL - zijn telkens zonder verlies aan opstart van de volgende fase -	
De ambitie is om samen met de opdrachtgever deze planning niet alleen te benaastigen tegelijk ook als kans te nemen om deze efficiënter en dus korter te maken.	
Dit is naast de ambitie van de uitgetekende planning een ultieme ambitie.	
duurzaam project	
<i>terminologie</i>	
Materiële duurzaamheid. Standaard.	
Culturele duurzaamheid. Ultiem.	
Bouwen is leven.	
<i>principe</i>	
Waar vandaag mag verwacht worden dat duurzaamheid een standaard is; is leven in een gebouw meer dan duurzaamheid van dat gebouw op zich.	
Een duurzaam project ambiëren is niet voldoende alleen. Een project dient om te leven. En leven is meer dan duurzaamheid alleen.	
Of anders gezegd: duurzaam kan breder. Duurzaamheid moet breder. Breder geformuleerd. Want enkel dan is duurzaamheid leven.	
De meetbare kwantitatieve doelstellingen zijn onontbeerlijk maar tegelijk vandaag standaard geworden.	
Maar enkel bij deze meetbare kwantitatieve prestaties verblijven zou duurzaamheid enkel materieel definiëren . En de definitie van duurzaamheid te zeer beperken. Te vaak wordt het discours omtrent duurzaamheid te zeer tot deze enge verwachtingen beperkt. Het mag er niet op gaan lijken dat dit voldoende of ultiem zou zijn. Eigenlijk zijn louter de beter te verwachte prestaties slechts standaard; en niet voldoende om duurzaamheid breed of liever echt te formuleren.	
Na ondertussen decennia de focus te veel op die materiële prestaties te hebben gekeerd moet vandaag maatschappelijk gezien duurzaamheid in zijn ultieme breedste definitie hernomen worden. Zijn culturele dimensie.	
Of liever: duurzaamheid laat zich niet beperken. Echte duurzaamheid stelt zich relatief op naar zijn context . En zijn context is meer dat zijn materialiteit alleen; zijn context is alles. Context is cultuur. Cultuur is de ultieme definitie van duurzaamheid .	
bouwen is leven	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Zeven memo's voor een verlichte bouwcultuur. Peter Swinnen. Team Vlaams Bouwmeester. BWMSTR III ISBN 9789040303081</i>	
<i>"...Durven kiezen impliceert resoluut de kaart van een verlichte bouwcultuur (durven) trekken. Omdat een bouw- cultuur simpelweg een fundamentele voorwaarde is voor beschaving, voor levenskwaliteit...."</i>	
<i>Dierbaar is duurzaam. Zes stellingen rond architectuur; cultuur en ecologie. Vlugschrift Vlaams Architectuurinstituut. Christophe Grafe. ISBN 9789080952904.</i>	

<i>"...Publiekelijk verkondigen we ons te willen inspannen. Duurzaamheid is een toverwoord geworden, een premisse voor alles en iedereen die überhaupt succesvol wil zijn. De term duurzaamheid lijkt in zijn populariteit aan inflatie te zijn onderworpen. Het is echter een leeg begrip geworden waarmee we ons onvermogen bezweren om fundamenteel na te denken over hoe onze leefwijze moet veranderen. Het blijft een wolk van bedoelingen, aannames en intenties. Tenslotte is het ook een vehikel voor commerciële strategieën en expansionistische tactiek...."</i>	
<i>"...Het ultieme falen van de huidige aanpak is een falen van de verbeelding", stellen architect William McDonough en chemicus Michael Braungart in hun boek Cradle to Cradle dat op menig nachtkastje van beleidsmakers ligt. Deze stelling is wellicht de beste samenvatting van het dilemma waarmee we geconfronteerd worden"</i>	
<i>"...Opmerkelijk is bovendien dat de beleidsmaatregelen zich vooral toespitsen op technische en productgerichte oplossingen, die vaak de specifieke context van een gebouw lijken te vergeten. Dat we ons met andere woorden blind vastklampen aan standaardoplossingen als zonnepanelen, isolatie en andere zuinige bouwmaterialen, zonder ons af te vragen of deze maatregelen in een bepaalde context ook effectief resultaten zullen opleveren. De vraag is uiteraard, waar komt die rationeel instrumentalistisch-georiënteerde aanpak vandaan? Waarom plaatsen we dan toch zoveel hoop in de energie-technische aanpassing van gebouwen? Een eerste belangrijke factor is dat energiebesparing in de bouwsector een onderwerp is dat zich gemakkelijk laat kwantificeren...."</i>	
<i>"...Als we werkelijk naar een duurzame manier van leven willen groeien, zullen we meer dan enkel geïsoleerde efficiëntie-maatregelen moeten treffen. We hebben beleid nodig dat durft af te stappen van lineaire, kwantificeer- bare maatregelen, en aanvaarden dat de duurzaamste oplossingen vaak niet te voorspellen en vooral niet gestandaardiseerd kunnen worden. Er moet ruimte worden gemaakt voor een overgangsbeleid: het ter discussie stellen van een aantal algemeen aanvaarde recepten – het energiesysteem, mobiliteitssysteem, voedselsysteem, economisch systeem, materiaalsysteem – en beleid voeren dat deze systemen richting duurzaamheid stuurt, en die processen sneller laat verlopen dan dat ze uit zichzelf zouden doen...."</i>	
<i>"...Duurzaam leven heeft onvermijdelijk met engagement te maken, een engagement met emotionele betrokkenheid. Gebouwen en steden waarmee we ons verbinden – waarvan we houden – zijn de beste vorm van een duurzame leefomgeving. De emotionele band van mensen met bepaalde gebouwen of inrichtingen van de ruimte vormt een cruciaal onderdeel van het sociaal- ecologische aspect dat in het duurzaamheidsvraagstuk moet worden opgenomen. Om de simpele reden dat, wanneer mensen van een gebouw houden, ze er op een zorgzame, duurzame manier mee omgaan."</i>	
materiële duurzaamheid standaard	
Eerste hoeksteen voor een duurzame interpretatie	
<i>standaard</i>	
Het is evident. Het is de standaard . De hedendaagse verwachtingen en meetinstrumenten behoren tot de standaard verwachtingen.	
Het nastreven en haalbaar maken van deze doelstell ngen is waarnaar het ontwerpteam als minimum streeft.	
Het ontwerpteam is dan ook van niet alleen voldoende verscheiden maar ook onderscheiden kennis – architecten en ingenieurs; stabiliteit, technieken en speciale technieken - voorzien.	
<i>bijzondere studies en ervaren studies</i>	
Niet alleen via daartoe in het team geïntegreerde bijzonder studies of raadgevers.	
Maar ook door dat elkeen van de teamleden voor zijn eigen scoop al de juiste relevante ervaring mocht opbouwen en de juiste en hedendaagse principes van zelf weet te integreren . Ondertussen is de opbouw van kennis sinds decennia aan de gang en mag verwacht worden dat er een ruime interpretatie bestaat die rechtstreek door teamleden worden gedragen.	
Nogmaals: onverminderd de toegevoegde waarde van bijzondere kwaliteiten van bijzondere raadgevers . Raadgevers vanaf ontwerp maar ook tijdens de uitvoering samen met alle teamleden van het ontwerpteam de ambities nauwlettend na zien.	
<i>norm en ambitie</i>	
Dat genormeerde en geregelde standaarden worden gehaald is eveneens standaard en de normale verwachting.	
Of ambitieuzere buiten de geldende regelgevingen bestaande standaarden – bv BREEAM - overwogen kunnen worden zal het ontwerpteam samen met de opdrachtgever nazien. Ambitieuzere standaarden kunnen de materiële realisatie van de duurzame definitie al vaak bijsturen in het licht van bredere perspectieven. Energie is dan niet alleen meer een zaak van verbruik – gebouw – maar ook van productie – welke energie of hoe het gebouw tot stand komt -. Een aantal van deze ambitieuzere standaarden brengen zelfs al een deel in zicht wat straks onder culturele duurzaamheid zal worden geformuleerd; hetzij dan noch louter voor zover dat kwantificeerbaar kan gemaakt worden.	
<i>ontwerp naar uitvoering</i>	
Het nastreven van deze duurzame ambitie is niet alleen een zaak van ontwerp maar des te meer een zaak van uitvoering. Wat minutieus bedacht wordt moet minutieus worden uitgevoerd .	
Elkeen van de teamleden heeft meer dan voldoende ervaring in het begeleiden van een project naar de uitvoering en in het toezicht houden op de uitvoering zelf.	
<i>uitvoering naar ontwerp</i>	
Niet alleen is dit van cruciaal belang in deze volgorde – van ontwerp tot werf -.	
Des te meer in de omgekeerde volgorde. De ervaring door het toezicht op de uitvoering van werken speelt onmiskenbaar een rol in de fase van het ontwerp .	
De hedendaagse technieken van bouwen zijn schijnbaar eindeloos; de duurzame en gegarandeerde uitkomst ervan zijn minder eindeloos.	
<i>pragmatisch maar ambitieus</i>	
Binnen een deze schijnbare eindeloze mogelijkheden de pragmatische beslissingen nemen is daarbij vandaag nog meer het cruciale vraagstuk. Dit vraagstuk moet niet alleen de meest hedendaagse mogelijkheden in het vizier nemen; des te meer moet in	

architecten de vylder vinck taillieu

dit vraagstuk deze mogelijkheden worden afgewogen ten aanzien van de ervaringen en feitelijke vaststellingen die tot op vandaag kunnen worden gedeeld; alsook afgewogen tegenover verwachte rendementen binnen een realistisch perspectief.	
Dit is de hoogste ambitie. Dit is de juiste ambitie. Binnen het geweld van de tendensen de realiteit van de toekomst juist inschatten . Dat en alleen dat kan leiden tot een leefbare omgeving die op een pragmatische manier kan geleefd worden zonder daarbij het voordeel van architectuur te niet te doen .	
Eenvoud van systeem en oprechtheid van materialisatie zijn daarbij de twee sluitstenen die leiden tot de ultieme functionaliteit , optimale rentabiliteit en plezier van leven.	
Dit is de nieuwste en hoogste ambitie binnen het discours van duurzaamheid . Ook binnen het discours van de meest smalle definitie van duurzaamheid – wanneer dus duurzaamheid tot een louter weegbaar (lees: kwantificeerbaar) discours wordt beperkt.	
Realiteitszin is hierbij de uitkomst. Een echte toekomst is hierbij de ambitie.	
<i>curriculum</i> .	
Het ontwerpteam meent via zijn huidige portefeuille en gerealiseerd curriculum aan deze verwachtingen meer dan te kunnen voldoen.	
culturele duurzaamheid	
ultiem	
Sluitsteen voor een echte duurzame ambitie.	
Techniek - bouwen - kent vandaag oneindige mogelijkheden. Realiteitszin maakt dus dat deze oneindige mogelijkheden gepast worden geïnterpreteerd en geambieerd.	
Maar een gebouw is meer dan het gebouw alleen.	
Een gebouw is ook – na dat het gebouwd is – een gebouwde omgeving . Omgeving is leven. Omgeving is context. <i>context</i> Deze context is vaak of eerder onmeetbaar – niet kwantificeerbaar -. Dit begrip context is ook veel meer dan louter synoniem voor het begrip 'plek'. 'Plek' is onmiskenbaar context. Maar even zozeer zijn begrippen als 'mens'; 'geschiedenis'; 'maatschappij' als ook begrippen zoals 'leven' en 'werken' en 'ontspanning' andere of bredere interpretaties van het begrip 'context'.	
Waar we via kwantificeerbare instrumenten zekerheden kunnen opbouwen over de materiële duurzaamheid; zullen we via andere instrumenten – zoals al eerder gesteld: ze bestaan maar beperken zich opnieuw tot meetbaarheden - of liever ander discours de culturele duurzaamheid van elk toekomstig project moeten durven aftasten.	
<i>relatief</i>	
Het is uitermate belangrijk dat de kennis opgedaan door kwantificeerbare rekenkundige nazichten – volgens geldende normeringen of zelf ambitieuzere modellen – op een vrije manier kunnen worden gerelativeerd in het licht van zijn context .	
<i>ultiem</i>	
Er is geen duurzaamheid mogelijk wanneer de duurzame principes - lees: materiële principes – los van de context worden geïmplementeerd. Doet men dat wel dan riskeert met een weinig zorgzaam project te hebben. En zorg is de beste uitkomst van duurzaam. Want zorg is leven. En leven maakt de context.	
Duurzaamheid is context. Dan is duurzaamheid ultiem. Als het leven is.	
<i>curriculum en discours</i>	
Het ontwerpteam meent ook hier blijk van voorbeeld te kunnen zijn. Het gerealiseerde curriculum alsook de lopende portefeuille kan niet alleen kwantitatief worden gehonoreerd; veelvuldig mogen gerealiseerde projecten voorwerp worden van een breder maatschappelijk of architectuur discours.	

UTIL
HP engineering

